



Vlaanderen
is onderwijs & vorming



VIJF JAAR HUISONDERWIJS IN CIJFERS

PERIODE 2017-2018 T.E.M. 2021-2022

AGODI
AGENTSCHAP VOOR
ONDERWIJSDIENSTEN

www.onderwijs.vlaanderen.be

Verantwoordelijke uitgever

Patrick Poelmans
Administrateur-generaal
Agentschap voor Onderwijsdiensten (AGODI)
Koning Albert II-Laan 15
1210 Brussel

Eindredactie

Brenda De Wilde
AGODI, Afdeling Basisonderwijs, DKO en CLB – Scholen en leerlingen
Heidi Pustjens
AGODI, Afdeling Secundair Onderwijs – Scholen en leerlingen

Met medewerking van

Kurt Van Damme
AGODI, Afdeling Basisonderwijs, DKO en CLB – Scholen en leerlingen
Joachim Valkiers
AGODI, Afdeling Secundair Onderwijs – Scholen en leerlingen
Goedele De Cock
AGODI, Stafdienst Administrateur-generaal

Foto

Getty Images

Depotnummer

D/2023/3241/260

VIJF JAAR HUISONDERWIJS IN CIJFERS

PERIODE 2017-2018 T.E.M. 2021-2022

Inhoudsopgave

INLEIDING	4
REGELGEVEND KADER	5
PROCEDURE	7
HUISONDERWIJS IN CIJFERS	8
1. BASISONDERWIJS	8
1.1 INDIVIDUEEL HUISONDERWIJS	8
1.1.1 LEERLINGENAANTALLEN	8
1.1.2 LEERLINGENKENMERKEN	9
A. LEEFTIJD & GESLACHT	9
B. WOONPLAATS	10
1.1.3 SCHOOLLOOPBAAN	10
A. HUISONDERWIJS IN HET VOORGAANDE SCHOOLJAAR	10
B. INSCHRIJVING IN EEN ERKENDE, GEFINANCIERDE OF GESUBSIDIEERDE SCHOOL IN HET VOORGAANDE SCHOOLJAAR	11
C. ELFJARIGEN EN HET VERVOLG VAN DE SCHOOLLOOPBAAN	11
1.2 COLLECTIEF HUISONDERWIJS	12
1.2.1 LEERLINGENAANTALLEN	12
1.2.2 LEERLINGENKENMERKEN	13
A. LEEFTIJD & GESLACHT	13
B. WOONPLAATS	14
1.2.3 SCHOOLLOOPBAAN	14
A. COLLECTIEF HUISONDERWIJS IN HET VOORGAANDE SCHOOLJAAR	14
B. INSCHRIJVING IN EEN ERKENDE, GEFINANCIERDE OF GESUBSIDIEERDE SCHOOL IN HET VOORGAANDE SCHOOLJAAR	15
C. ELFJARIGEN EN HET VERVOLG VAN DE SCHOOLLOOPBAAN	16
2 SECUNDAIR ONDERWIJS	17
2.1 INDIVIDUEEL HUISONDERWIJS	17
2.1.1 LEERLINGENAANTALLEN	17
2.1.2 LEERLINGENKENMERKEN	17
A. LEEFTIJD & GESLACHT	17
B. WOONPLAATS	18
2.1.3 SCHOOLLOOPBAAN	19
A. HUISONDERWIJS IN HET VOORGAANDE SCHOOLJAAR	19
B. INSCHRIJVING IN EEN ERKENDE, GEFINANCIERDE OF GESUBSIDIEERDE SCHOOL IN HET VOORGAANDE SCHOOLJAAR	19
C. PROBLEMATISCHE AFWEZIGHEDEN	20
2.2 COLLECTIEF HUISONDERWIJS	21
2.2.1 LEERLINGENAANTALLEN	21
2.2.2 LEERLINGENKENMERKEN	22
A. LEEFTIJD & GESLACHT	22
B. WOONPLAATS	22
2.2.3 SCHOOLLOOPBAAN	23
A. COLLECTIEF HUISONDERWIJS IN HET VOORGAANDE SCHOOLJAAR	23
B. INSCHRIJVING IN EEN ERKENDE, GEFINANCIERDE OF GESUBSIDIEERDE SCHOOL IN HET VOORGAANDE SCHOOLJAAR	24
C. PROBLEMATISCHE AFWEZIGHEDEN	25
CONCLUSIE	26
GLOSSARIUM	28

Inleiding

Het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AGODI) is verantwoordelijk voor de uitvoering van het onderwijsbeleid in Vlaanderen. De leerplichtcontrole vormt één van de kerntaken van AGODI.

In België is er geen schoolplicht, enkel een leerplicht. Om aan de leerplicht te voldoen kan een kind kiezen voor een inschrijving in een school of huisonderwijs volgen.

In dit rapport vindt u cijfers over **individueel** en **collectief** huisonderwijs voor de periode 2017-2018 t.e.m. 2021-2022.

We situeren eerst het regelgevend kader voor huisonderwijs. Daarna lichten we de procedure toe bij keuze voor huisonderwijs. Vervolgens overlopen we enkele cijfers van huisonderwijs voor basisonderwijs en secundair onderwijs. We gaan na hoeveel leerlingen individueel en collectief huisonderwijs volgen, wat hun leerlingenkenmerken zijn en hoe het zit met hun schoolloopbaan voordat ze startten met huisonderwijs.

De belangrijkste bevindingen zijn opgenomen in een conclusie achteraan het rapport.

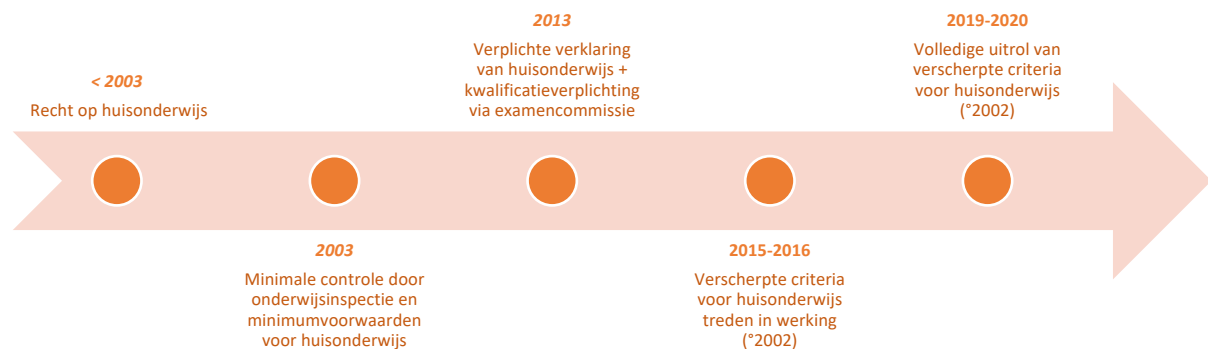
Regelgevend kader

België is één van de weinige landen met een voltijdse leerplicht tot zestien jaar én een deeltijdse leerplicht tot achttien jaar¹. In België geldt een leerplicht, geen schoolplicht. Leerplichtige kinderen kunnen hierdoor ook voldoen aan de leerplicht door huisonderwijs te volgen.

Huisonderwijs wordt in het decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 en in de Codex Secundair Onderwijs van 17 december 2010 negatief gedefinieerd:

Huisonderwijs is het onderwijs dat verstrekt wordt aan leerplichtigen van wie de ouders beslist hebben om hen niet in te schrijven in een door de Vlaamse Gemeenschap, Franse Gemeenschap of Duitstalige Gemeenschap erkende, gefinancierde of gesubsidieerde school of centrum.

De regelgeving over huisonderwijs evolueerde doorheen de schooljaren, zoals ook te zien is in figuur 1.



Figuur 1: Evolutie van de regelgeving rond huisonderwijs.

Tot 2003 is enkel het recht op huisonderwijs opgenomen in de regelgeving.

Vanaf 2003 wordt ook een minimale controle door de onderwijsinspectie in de regelgeving ingeschreven. Het onderwijsdecreet XIV van 14 februari 2003 legt de minimale voorwaarden vast waaraan huisonderwijs moet voldoen om het leerrecht van elk kind te garanderen. Het gaat om doelstellingen waaraan elke vorm van huisonderwijs moet voldoen:

- Het onderwijs is gericht op de ontplooiing van de volledige persoonlijkheid en de talenten van het kind en op de voorbereiding van het kind op een actief leven als volwassene.
- Het onderwijs bevordert het respect voor de grondrechten van de mens en voor de culturele waarden van het kind zelf en van anderen.

In 2013 stuurt de Vlaamse overheid de regelgeving over huisonderwijs bij. Er wordt een verplichte verklaring van huisonderwijs ingevoerd. De ouders of leerplichtverantwoordelijken moeten een verklaring ondertekenen die minstens de volgende elementen bevat:

- De persoonsgegevens van de ouders en de leerplichtige die huisonderwijs volgt.
- De gegevens over wie huisonderwijs zal geven, met inbegrip van het opleidingsniveau van de lesgever(s) van huisonderwijs.

¹ European Commission/EACEA/Eurydice, 2020. The structure of the European education systems 2021/22: Schematic Diagrams. Eurydice Facts and Figures. Luxembourg: Publications Office of the European Union.

- De taal waarin huisonderwijs wordt verstrekt.
- De periode waarin huisonderwijs plaatsvindt.
- De onderwijsdoelen die met huisonderwijs worden nagestreefd.
- De afstemming van huisonderwijs op de leerbehoeften van de leerplichtige.
- De bronnen en leermiddelen die worden gebruikt voor huisonderwijs.

Daarnaast voert de Vlaamse overheid ook de verplichting in om een kwalificatie via de examens van de examencommissie te behalen².

De nieuwe regelgeving treedt in werking op 1 september 2013 maar heeft pas effect vanaf het schooljaar 2015-2016 (dan voor het eerst van toepassing op de kinderen geboren in 2002). Het duurt nog tot het schooljaar 2019-2020 dat volgende kwalificatieverplichtingen volledig in voege gaan:

- Een kind moet zich verplicht inschrijven bij de examencommissie basisonderwijs om het getuigschrift basisonderwijs te behalen. Dit gebeurt ten laatste in het schooljaar waarin het vóór 1 januari 13 jaar wordt.
Voorbeeld 1: Een kind wordt 13 jaar in 2020. Het moet het getuigschrift behaald hebben in juni 2021.
- Een kind moet zich verplicht inschrijven bij de examencommissie secundair onderwijs om minstens een getuigschrift van de eerste graad secundair onderwijs te behalen. Dit gebeurt ten laatste in het schooljaar waarin het vóór 1 januari 16 jaar wordt.
Voorbeeld: Een kind wordt 16 in 2020. Het moet het getuigschrift ten laatste tijdens het schooljaar 2020-2021 behalen.

Huisonderwijs kan georganiseerd worden in individueel verband, maar ook privé scholen (bijvoorbeeld joodse scholen, privé scholen die zich richten op specifieke doelgroepen, ...) vallen onder het stelsel van huisonderwijs. Tussen deze twee uitersten zijn heel wat tussenvormen mogelijk, zoals een feitelijke vereniging van ouders die huisonderwijs organiseert of bekostigt voor een beperkte groep kinderen. De wettelijke, decretale en reglementaire bepalingen maken geen onderscheid tussen individueel en collectief huisonderwijs. In dit rapport spreken we van collectief huisonderwijs wanneer er voor twee of meer leerplichtige kinderen van een verschillende leefentiteit samen huisonderwijs wordt georganiseerd. In dit rapport behandelen we enkel huisonderwijs waarvoor een verklaring moet worden ingediend. Dit betekent dat Internationale en Europese scholen in dit rapport niet worden meegenomen.

² De aanpassingen m.b.t. huisonderwijs werden doorgevoerd door middel van de decreten van 19 juli 2013 betreffende het Onderwijs XXIII en van 1 september 2014 betreffende het Onderwijs XXIV.

Procedure

Ouders die voor huisonderwijs kiezen, vullen het formulier “Verklaring van huisonderwijs” in en bezorgen dit aan het Agentschap voor Onderwijsdiensten (AGODI). Als de leerplichtige collectief huisonderwijs volgt, kunnen de organisatoren een “Collectieve verklaring van huisonderwijs” invullen. De betrokken ouders hoeven in dit geval niet allemaal afzonderlijk een verklaring voor hun kind(eren) in te vullen. De ingevulde (collectieve) verklaringen van huisonderwijs moeten eveneens bezorgd worden aan AGODI.

AGODI registreert de verklaringen en controleert volgende toelatingsvoorwaarden:

- Beschikt de leerling over het vereiste getuigschrift of vrijstelling?
 - Als AGODI niet over het vereiste getuigschrift beschikt, kan de aanvrager het getuigschrift alsnog aanleveren. AGODI brengt de aanvraag tot huisonderwijs hiermee in orde.
 - Als AGODI niet beschikt over een vrijstelling van het CLB voor deelname aan de examens van de examencommissie, kan de aanvrager dit alsnog aanleveren. AGODI brengt de aanvraag tot huisonderwijs hiermee in orde.
 - De leerplichtige beschikt noch over het vereiste getuigschrift noch over een vrijstelling voor de examens van de examencommissie. De leerplichtige mag geen huisonderwijs volgen en moet zich inschrijven in een school. Indien ouders dat nalaten, stuurt AGODI het dossier naar het bevoegde parket.
- Is de leerling uitgesloten voor huisonderwijs?
 - De onderwijsinspectie is bevoegd om de controles op de kwaliteit van huisonderwijs te organiseren. Tijdens de controles gaat de inspectie na of aan de vastgelegde minimumvereisten wordt voldaan. Als bij twee opeenvolgende controles wordt vastgesteld dat hieraan niet wordt voldaan of als ouders weigeren mee te werken aan een controle, mag de leerplichtige geen huisonderwijs meer volgen. De leerplichtige moet dan opnieuw ingeschreven worden in een school. Laten de ouders dat na, dan stuurt AGODI het dossier naar het bevoegde parket.

AGODI beantwoordt elke aanvraag die voldoet aan de toelatingsvoorwaarden met een brief die ook geldt als een ontvangstmelding. Aanvragen die niet voldoen, ontvangen eveneens een brief met de informatie waarom de aanvraag niet is goedgekeurd.

Huisonderwijs in cijfers

In dit hoofdstuk gaan we na hoeveel leerlingen individueel en collectief huisonderwijs volgen.

We spreken van collectief huisonderwijs wanneer er voor twee of meer leerplichtige kinderen van een verschillende leefentiteit samen huisonderwijs wordt georganiseerd. Internationale en Europese scholen, worden niet opgenomen in deze definitie.

De cijfers hebben betrekking op de leerplichtigen voor wie een (collectieve) verklaring van huisonderwijs werd goedgekeurd. We bekijken enkele leerlingenkenmerken en hun schoolloopbaan in het schooljaar voorafgaand aan huisonderwijs.

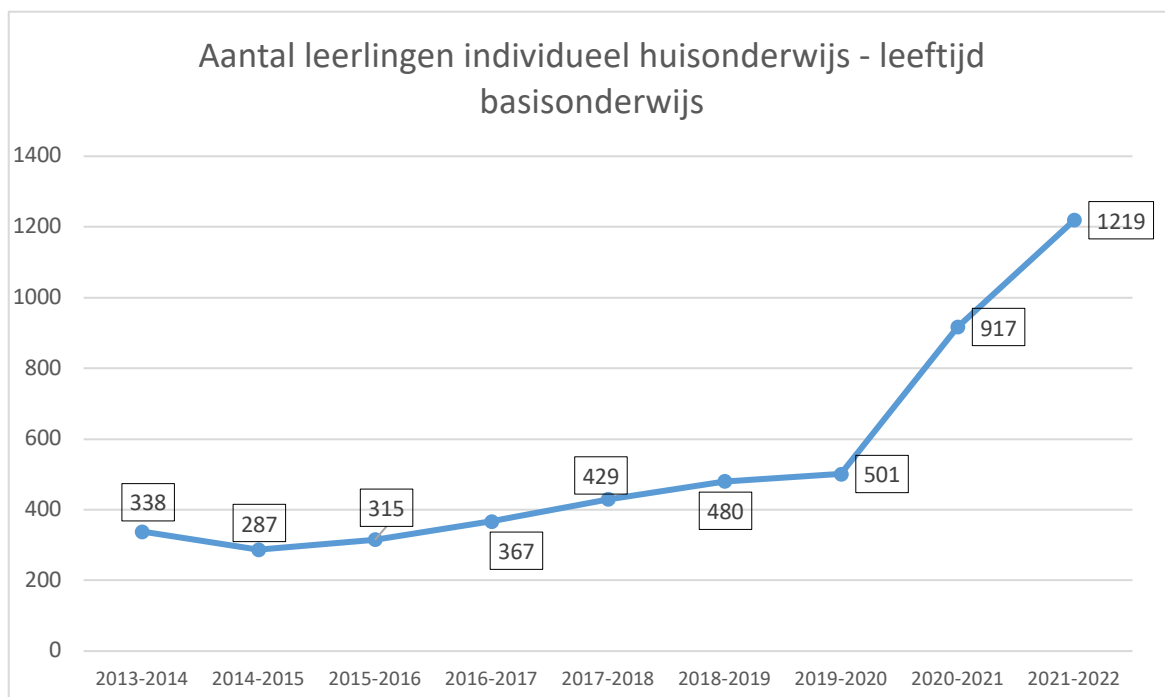
De opdeling tussen 'huisonderwijs in het basisonderwijs' en 'huisonderwijs in het secundair onderwijs' gebeurt op basis van het geboortjaar van de leerling. Leerlingen jonger dan twaalf jaar worden gerekend tot het basisonderwijs, ongeacht hun schoolse vordering.

1. Basisonderwijs

1.1 Individueel huisonderwijs

1.1.1 Leerlingenaantallen

De voorbije schooljaren is het aantal leerlingen in individueel huisonderwijs basisonderwijs gestegen van **429** in het schooljaar 2017-2018 tot **1.219** in het schooljaar 2021-2022. De stijging vanaf het schooljaar 2020-2021 is opmerkelijk. De laatste twee schooljaren worden getekend door de coronapandemie waarbij sommige ouders mogelijk een andere keuze maakten voor het onderwijs van hun kind. Bovendien zijn door de verlaging van de aanvang van de leerplicht vanaf het schooljaar 2020-2021 ook vijfjarige kleuters die huisonderwijs volgen, verplicht zich te registreren. Niettemin blijft het aandeel leerplichtige kinderen dat huisonderwijs volgt in de totale groep van leerplichtige kinderen in het basisonderwijs beperkt. In het schooljaar 2021-2022 vertegenwoordigt het aantal leerlingen individueel huisonderwijs in het basisonderwijs **0,24%** van het totale aantal leerplichtige kinderen met leeftijd basisonderwijs in Vlaanderen. In het schooljaar 2017-2018 was dit aandeel weliswaar nog de helft minder (0,10%).



Figuur 2: Evolutie van het aantal leerlingen dat individueel huisonderwijs volgt in het basisonderwijs. (Bron: AGODI)

1.1.2 Leerlingenkenmerken

a. Leeftijd & geslacht

Tijdens de schooljaren 2017-2018 tot en met 2021-2022 volgen ongeveer **evenveel** jongens als meisjes individueel huisonderwijs.

Tabel 1: Aantal leerlingen in individueel huisonderwijs naar geslacht (basisonderwijs). (Bron: AGODI)

	Jongens	%	Meisjes	%	Totaal
2017-2018	215	50,1%	214	49,9%	429
2018-2019	236	49,2%	244	50,8%	480
2019-2020	255	50,9%	246	49,1%	501
2020-2021	465	50,7%	452	49,3%	917
2021-2022	621	50,9%	598	49,1%	1.219

Bij de opdeling van de leerlingen naar leeftijd houden we rekening met de kalenderjaren waarin ze geboren zijn en niet met de schooljaren. Leerlingen geboren in 2011 worden tijdens het schooljaar 2017-2018 tot de groep zesjarigen gerekend, leerlingen geboren in 2012 tot de groep zevenjarigen enz. Vanaf het schooljaar 2020-2021 brengen we ook de vijfjarigen in kaart omdat ze vanaf 1 september 2020 ook leerplichtig zijn.

Van de leerlingen die individueel huisonderwijs volgen, is het aandeel elfjarigen systematisch het kleinst; in het schooljaar 2021-2022 komt de groep vijfjarigen op gelijke hoogte.

Tabel 2: Aantal leerlingen in individueel huisonderwijs naar leeftijd (basisonderwijs). (Bron: AGODI)

Leeftijd	2017-2018		2018-2019		2019-2020		2020-2021		2021-2022	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
5 jaar	-	-	-	-	-	-	155	16,9%	143	11,7%
6 jaar	81	18,9%	78	16,3%	85	17,0%	128	13,9%	203	16,7%
7 jaar	78	18,2%	87	18,1%	90	18,0%	131	14,3%	177	14,5%
8 jaar	64	14,9%	89	18,5%	97	19,4%	145	15,8%	196	16,1%
9 jaar	74	17,2%	80	16,7%	80	16,0%	118	12,9%	188	15,4%
10 jaar	72	16,8%	76	15,8%	81	16,2%	140	15,3%	168	13,8%
11 jaar	60	14,0%	70	14,6%	68	13,4%	100	10,9%	144	11,8%
Totaal	429	100%	480	100%	501	100%	917	100%	1.219	100%

b. Woonplaats

Tabel 3 geeft de leerlingen in individueel huisonderwijs weer naar de provincie waar ze wonen (informatie uit de ingediende verklaring van huisonderwijs).

De meeste leerlingen vinden we terug in de provincie **Antwerpen**; het laagste aantal leerlingen in het **Brussels Hoofdstedelijk Gewest (BHG)**. Ouders die in Brussel wonen, hebben de keuze een verklaring van huisonderwijs in te dienen bij de Vlaamse of de Franse Gemeenschap. Het aantal leerlingen in individueel huisonderwijs in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest geeft hier dus geen volledig beeld. Het laat enkel die kinderen zien waarvoor de ouders voor de Vlaamse Gemeenschap kozen.

Tabel 3: Aantal leerlingen in individueel huisonderwijs naar provincie (basisonderwijs). (Bron: AGODI)

Provincie	2017-2018		2018-2019		2019-2020		2020-2021		2021-2022	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Antwerpen	104	24,2%	128	26,7%	132	26,3%	254	27,7%	346	28,4%
West-Vlaanderen	53	12,3%	66	13,7%	65	13,0%	94	10,2%	125	10,3%
Oost-Vlaanderen	74	17,3%	81	16,9%	95	19,0%	180	19,6%	235	19,3%
Limburg	92	21,5%	91	19,0%	76	15,2%	139	15,2%	226	18,5%
BHG	15	3,5%	13	2,7%	21	4,2%	55	6,0%	71	5,8%
Vlaams-Brabant	91	21,2%	101	21,0%	112	22,3%	195	21,3%	216	17,7%
Totaal	429	100%	480	100%	501	100%	917	100%	1.219	100%

1.1.3 Schoolloopbaan

a. Huisonderwijs in het voorgaande schooljaar

Om na te gaan hoeveel leerlingen in het individueel huisonderwijs in het voorgaande schooljaar al dan niet al (individueel of collectief) huisonderwijs volgden, kijken we enkel naar de groep leerlingen die zich in dat voorgaande schooljaar al konden registeren voor huisonderwijs maar dit niet deden. We bekijken daarom telkens de groep van zeven- tot en met elfjarigen. Vanaf het schooljaar 2021-2022 kijken we naar de groep van zes - tot en met elfjarigen omwille van de leerplicht die vanaf september 2020 start op de leeftijd van vijf jaar.

Tot het schooljaar 2019-2020 volgde een meerderheid van de leerlingen in individueel huisonderwijs (59% tot 65%) het schooljaar voordien ook huisonderwijs (individueel of collectief) (zie Tabel 4). Vanaf het schooljaar 2020-2021 zakt dit percentage naar om en bij de helft.

Tabel 4: Aantal leerlingen in individueel huisonderwijs naar al dan niet in huisonderwijs (individueel/collectief) in het voorgaande schooljaar (basisonderwijs). (Bron: AGODI)

	Vorig schooljaar niet in (individueel/collectief) huisonderwijs	%	Vorig schooljaar wel in (individueel/collectief) huisonderwijs	%	Totaal
2017-2018	135	38,8%	213	61,2%	348
2018-2019	165	41,1%	237	58,9%	402
2019-2020	145	34,9%	271	65,1%	416
2020-2021	321	50,6%	313	49,4%	634
2021-2022	502	46,7%	574	53,3%	1.076

b. Inschrijving in een erkende, gefinancierde of gesubsidieerde school in het voorgaande schooljaar

Van de leerlingen in individueel huisonderwijs die het voorgaande schooljaar geen (individueel of collectief) huisonderwijs volgden (zie Tabel 4), gingen we vervolgens na hoeveel van hen op 1 februari van het voorgaande schooljaar waren ingeschreven in een erkende, gefinancierde of gesubsidieerde school.

Tabel 5: Leerlingen in individueel huisonderwijs naar gevolgd onderwijs in een erkende, gefinancierde of gesubsidieerde school in het voorgaande schooljaar (basisonderwijs). (Bron: AGODI)

Gevolgd onderwijs in het voorgaande schooljaar	2017-2018		2018-2019		2019-2020		2020-2021		2021-2022	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Geen inschrijving in erkend, gefinancierd of gesubsidieerd onderwijs	40	29,6%	56	34,0%	45	31,0%	68	21,2%	72	14,3%
Gewoon kleuteronderwijs	2	1,5%	1	0,6%	2	1,4%	3	0,9%	77	15,3%
Buitengewoon kleuteronderwijs	1	0,7%	-	-	1	0,7%	-	-	4	0,8%
Gewoon lager onderwijs	86	63,0%	104	63,0%	87	60,0%	238	74,2%	330	65,7%
Buitengewoon lager onderwijs	7	5,2%	4	2,4%	10	6,9%	11	3,4%	18	3,6%
Secundair onderwijs	-	-	-	-	-	-	1	0,3%	1	0,3%
Totaal	135	100%	165	100%	145	100%	321	100%	502	100%

Van **14% tot 34%** van deze leerlingen (naargelang het schooljaar) vonden we het schooljaar voordien geen inschrijving terug in het erkend, gefinancierd of gesubsidieerd onderwijs. Mogelijk verbleven deze leerlingen toen in het buitenland of gingen naar een privéschool (vb. internationale school).

Een meerderheid van de leerlingen gingen het schooljaar voordien naar een school erkend, gefinancierd of gesubsidieerd door de Vlaamse Gemeenschap. Het gaat voornamelijk om het **gewoon lager onderwijs**; van 60% tot 74% naargelang het schooljaar.

c. Elfjarigen en het vervolg van de schoolloopbaan

Van de elfjarigen in individueel huisonderwijs gingen we ook na of ze het schooljaar nadien nog individueel huisonderwijs volgden of de overstap maakten naar een school.

Tabel 6: Elfjarigen in individueel huisonderwijs naar gevolgd onderwijs in het daaropvolgende schooljaar. (Bron: AGODI)

	Niet teruggevonden		Gewoon lager		Buitengewoon lager		Gewoon voltijds secundair onderwijs		Buitengewoon secundair onderwijs		Huisonderwijs (individueel/collectief)		Totaal	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
2016-2017	9	19%	1	2%	1	2%	14	30%	-	0%	22	47%	47	100%
2017-2018	12	20%	3	5%	4	7%	5	8%	-	0%	36	60%	60	100%
2018-2019	8	11%	2	3%	2	3%	20	29%	1	1%	37	53%	70	100%
2019-2020	9	13%	1	1,5%	-	0%	17	25%	1	1,5%	40	59%	68	100%
2020-2021	10	10%	7	7%	3	3%	13	13%	2	2%	65	65%	100	100%

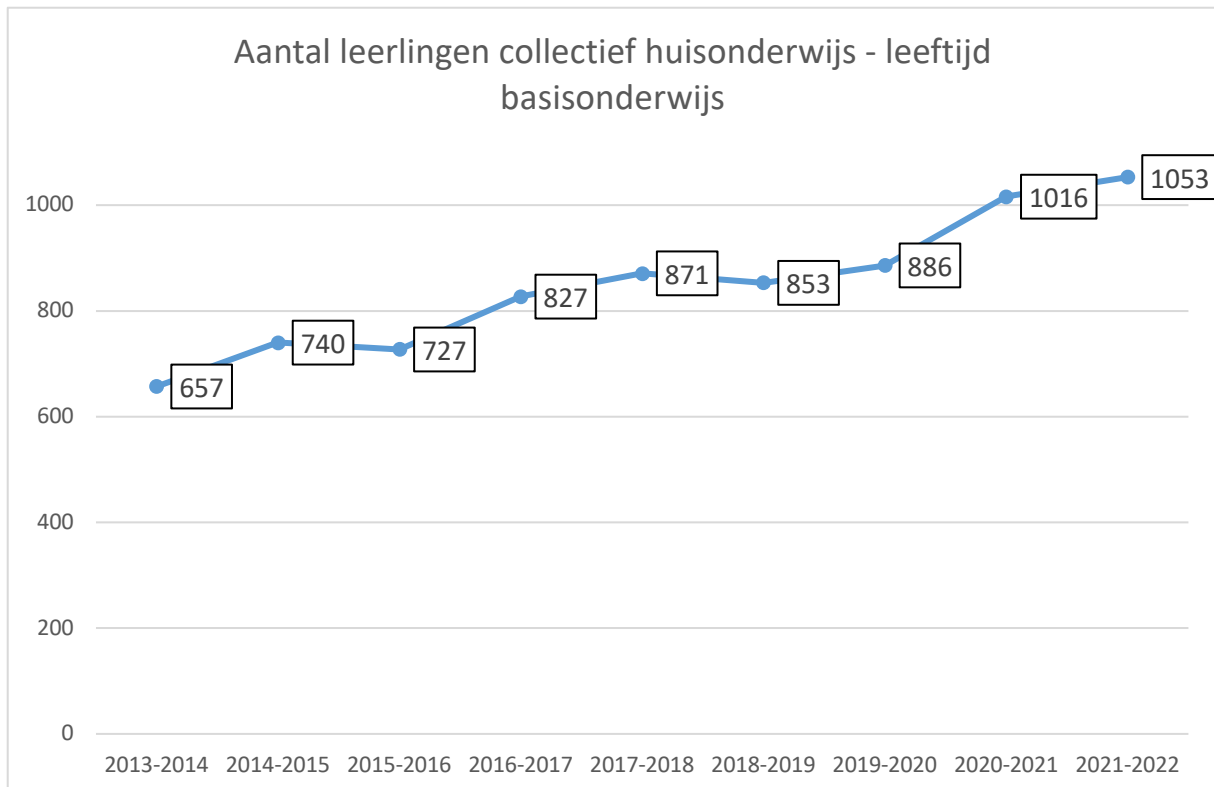
We stellen vast dat een meerderheid het schooljaar nadien **opnieuw** kiest voor huisonderwijs (individueel of collectief); de percentages schommelen tussen de: 47 en 65%. Afhankelijk van het schooljaar stroomt acht tot dertig procent door naar het **gewoon voltijds secundair onderwijs**.

1.2 Collectief huisonderwijs

1.2.1 Leerlingenaantallen

In de voorbije schooljaren is het aantal leerlingen in collectief huisonderwijs gestegen van **871** in het schooljaar 2017-2018 tot **1.053** in het schooljaar 2021-2022. De stijging vanaf het schooljaar 2020-2021 is opmerkelijk. De laatste twee schooljaren situeren zich in de coronapandemie waarbij sommige ouders mogelijk een andere keuze maakten vanuit veiligheidsoverwegingen. Door de verlaging van de aanvang van de leerplicht vanaf het schooljaar 2020-2021 moeten ook vijfjarige kleuters die huisonderwijs volgen, zich registreren.

Net als bij de leerlingen in individueel huisonderwijs, maakt ook de groep kinderen in collectief huisonderwijs slechts een klein deel uit van de leerplichtige kinderen in het basisonderwijs. Doorheen de schooljaren blijft hun aandeel in het totale aantal leerplichtige kinderen met leeftijd basisonderwijs in Vlaanderen schommelen rond de **0,20%**.



Figuur 3: Evolutie van het aantal leerlingen dat collectief huisonderwijs volgt in het basisonderwijs. (Bron: AGODI)

1.2.2 Leerlingenkenmerken

a. Leeftijd & geslacht

Het aandeel jongens in collectief huisonderwijs is opmerkelijk hoger dan meisjes en de verhoudingen blijven overheen de schooljaren min of meer constant.

Tabel 7: Aantal leerlingen in collectief huisonderwijs naar geslacht (basisonderwijs). (Bron: AGODI)

	Jongens	%	Meisjes	%	Totaal
2017-2018	632	72,6%	239	27,4%	871
2018-2019	609	71,4%	244	28,6%	853
2019-2020	644	72,7%	242	27,3%	886
2020-2021	747	73,5%	269	26,5%	1016
2021-2022	761	72,3%	292	27,7%	1.053

Bij de opdeling naar leeftijd houden we rekening met de kalenderjaren waarin de leerlingen geboren zijn en niet met de schooljaren. Leerlingen geboren in 2011 worden tijdens het schooljaar 2017-2018 tot de groep zesjarigen gerekend, leerlingen geboren in 2012 tot de groep zevenjarigen enz. Vanaf het schooljaar 2020-2021 brengen we ook de vijfjarigen in kaart omdat ze vanaf 1 september 2020 ook leerplichtig zijn. De verdeling naar leeftijd levert geen grote verschillen op en blijft overheen de schooljaren min of meer gelijk.

Tabel 8: Aantal leerlingen in collectief huisonderwijs naar leeftijd (basisonderwijs). (Bron: AGODI)

Leeftijd	2017-2018		2018-2019		2019-2020		2020-2021		2021-2022	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
5 jaar	-	-	-	-	-	-	84	8,3%	93	8,8%
6 jaar	137	15,7%	135	15,8%	127	14,3%	153	15,1%	129	12,3%
7 jaar	177	20,3%	152	17,8%	160	18,1%	162	15,9%	166	15,8%
8 jaar	153	17,6%	172	20,2%	149	16,8%	163	16,0%	165	15,7%
9 jaar	131	15,0%	147	17,2%	175	19,8%	144	14,2%	167	15,9%
10 jaar	129	14,8%	125	14,7%	151	17,0%	172	16,9%	158	15,0%
11 jaar	144	16,6%	122	14,3%	124	14,0%	138	13,6%	175	16,6%
Totaal	871	100%	853	100%	886	100%	1016	100%	1.053	100%

b. Woonplaats

Tabel 9 geeft de leerlingen in collectief huisonderwijs voor het basisonderwijs weer naar de provincies waar ze wonen (informatie geregistreerd op de ingediende verklaringen van huisonderwijs).

De meeste leerlingen wonen in de provincie **Antwerpen**. Dit kan verklaard worden door de aanwezigheid van de Joodse gemeenschap in de stad Antwerpen met eigen privé-initiatieven.

Tabel 9: Aantal leerlingen in collectief huisonderwijs naar provincie (basisonderwijs). (Bron: AGODI)

Provincie	2017-2018		2018-2019		2019-2020		2020-2021		2021-2022	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Antwerpen	766	87,9%	760	89,1%	785	88,6%	896	88,2%	957	90,9%
West-Vlaanderen	-	-	-	-	2	0,2%	-	-	10	0,9%
Oost-Vlaanderen	13	1,5%	12	1,4%	7	0,8%	-	-	5	0,5%
Limburg	12	1,4%	12	1,4%	1	0,1%	1	0,1%	2	0,2%
BHG	7	0,8%	5	0,6%	15	1,7%	34	3,3%	8	0,8%
Vlaams-Brabant	73	8,4%	64	7,5%	76	8,6%	86	8,4%	71	6,7%
Totaal	871	100%	853	100%	886	100%	1016	100%	1.053	100%

1.2.3 Schoolloopbaan

a. Collectief huisonderwijs in het voorgaande schooljaar

Om na te gaan hoeveel leerlingen in het collectief huisonderwijs het schooljaar voordien al in huisonderwijs (individueel of collectief) zaten, kijken we enkel naar de groep leerlingen die zich in dat schooljaar al konden registreren voor huisonderwijs maar dit niet deden. We bekijken daarom telkens de groep van zeven- tot en met elfjarigen. Vanaf het schooljaar 2021-2022 kijken we naar de groep van zes - tot en met elfjarigen omwille van de leerplicht die vanaf september 2020 start op de leeftijd van vijf jaar.

Over de schooljaren heen volgde om en bij de 90% van de leerlingen in collectief huisonderwijs, het schooljaar voordien ook al huisonderwijs (zie Tabel 10). Dat doet vermoeden dat de keuze voor huisonderwijs niet tijdelijk is. Dit percentage ligt ook beduidend hoger dan bij kinderen in individueel huisonderwijs. Enkel in het schooljaar 2021-2022 zien we een stijging van het aantal

leerlingen dat het schooljaar voordien niet was ingeschreven in huisonderwijs (16% van de leerlingen).

Tabel 10: Aantal leerlingen in collectief huisonderwijs naar al dan niet in huisonderwijs (individueel/collectief) in het voorgaande schooljaar (basisonderwijs). (Bron: AGODI)

	Vorig schooljaar niet in (individueel/collectief) huisonderwijs	%	Vorig schooljaar wel in (individueel/collectief) huisonderwijs	%	Totaal
2017-2018	53	7,2%	681	92,8%	734
2018-2019	61	8,5%	657	91,5%	718
2019-2020	62	8,2%	697	91,8%	759
2020-2021	61	7,8%	718	92,2%	779
2021-2022	150	15,6%	810	84,4%	960

Tabel 11 toont een vrij gelijkmatige verdeling van deze leerlingen overheen de verschillende leeftijdsgroepen. Nieuw zijn de 6-jarige in het schooljaar 2021-2022 die zich voor het eerst twee schooljaren op rij konden registreren voor huisonderwijs door de verlaging van de aanvang van de leerplicht.

Tabel 11: Aantal leerlingen in collectief huisonderwijs dat het voorgaande schooljaar ook huisonderwijs (individueel/collectief) volgde naar leeftijd (basisonderwijs). (Bron: AGODI)

Leeftijd	2017-2018		2018-2019		2019-2020		2020-2021		2021-2022	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
6 jaar	-	-	-	-	-	-	-	-	72	8,9%
7 jaar	158	23,2%	123	18,7%	130	18,7%	121	16,9%	132	16,3%
8 jaar	143	21,0%	161	24,5%	144	20,7%	153	21,3%	153	18,9%
9 jaar	124	18,2%	138	21,0%	165	23,7%	142	19,8%	153	18,9%
10 jaar	118	17,3%	121	18,4%	139	19,9%	166	23,1%	139	17,1%
11 jaar	138	20,3%	114	17,4%	119	17,0%	136	18,9%	161	19,9%
Totaal	681	100%	657	100%	697	100%	718	100%	810	100%

b. Inschrijving in een erkende, gefinancierde of gesubsidieerde school in het voorgaande schooljaar

Van de leerlingen in collectief huisonderwijs die het voorgaande schooljaar geen (individueel of collectief) huisonderwijs volgden (zie Tabel 10), gingen we vervolgens na hoeveel van hen op 1 februari van het voorgaande schooljaar waren ingeschreven in een erkende, gefinancierde of gesubsidieerde school.

Tabel 12: Leerlingen in collectief huisonderwijs naar gevolgd onderwijs in een erkende, gefinancierde of gesubsidieerde school in het voorgaande schooljaar (basisonderwijs). (Bron: AGODI)

Gevolgd onderwijs in het voorgaande schooljaar	2017-2018		2018-2019		2019-2020		2020-2021		2021-2022	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Geen inschrijving in erkend, gefinancierd of gesubsidieerd onderwijs	21	39,6%	36	59,0%	35	56,5%	28	45,9%	66	44,0%
Gewoon kleuteronderwijs	6	11,3%	18	29,5%	25	40,3%	31	50,8%	66	44,0%
Buitengewoon kleuteronderwijs	-	-	1	1,6%	-	-	-	-	-	-
Gewoon lager onderwijs	23	43,3%	6	9,9%	2	3,2%	2	3,3%	14	9,3%

Buitengewoon lager onderwijs	3	5,7%	-	-	-	-	-	-	4	2,7%
Totaal	53	100%	61	100%	62	100%	61	100%	150	100%

Van 40% tot 59% van deze leerlingen (naargelang het schooljaar) vonden we het schooljaar voordien geen inschrijving terug in het erkend, gefinancierd of gesubsidieerd onderwijs. Mogelijk verbleven deze leerlingen toen in het buitenland of gingen naar een privéschool (vb. internationale school).

De overige leerlingen gingen het schooljaar voordien voornamelijk naar het gewoon kleuter- of het gewoon lager onderwijs in een school erkend, gefinancierd of gesubsidieerd door de Vlaamse Gemeenschap.

c. Elfjarigen en het vervolg van de schoolloopbaan

Van de elfjarigen in collectief huisonderwijs gingen we ook na of ze het schooljaar nadien nog huisonderwijs volgden of de overstap maakten naar een school. We stellen vast dat (meer nog dan bij individueel huisonderwijs) een overgrote meerderheid het schooljaar nadien **opnieuw** kiest voor huisonderwijs; de percentages schommelen tussen de 88% en 92%.

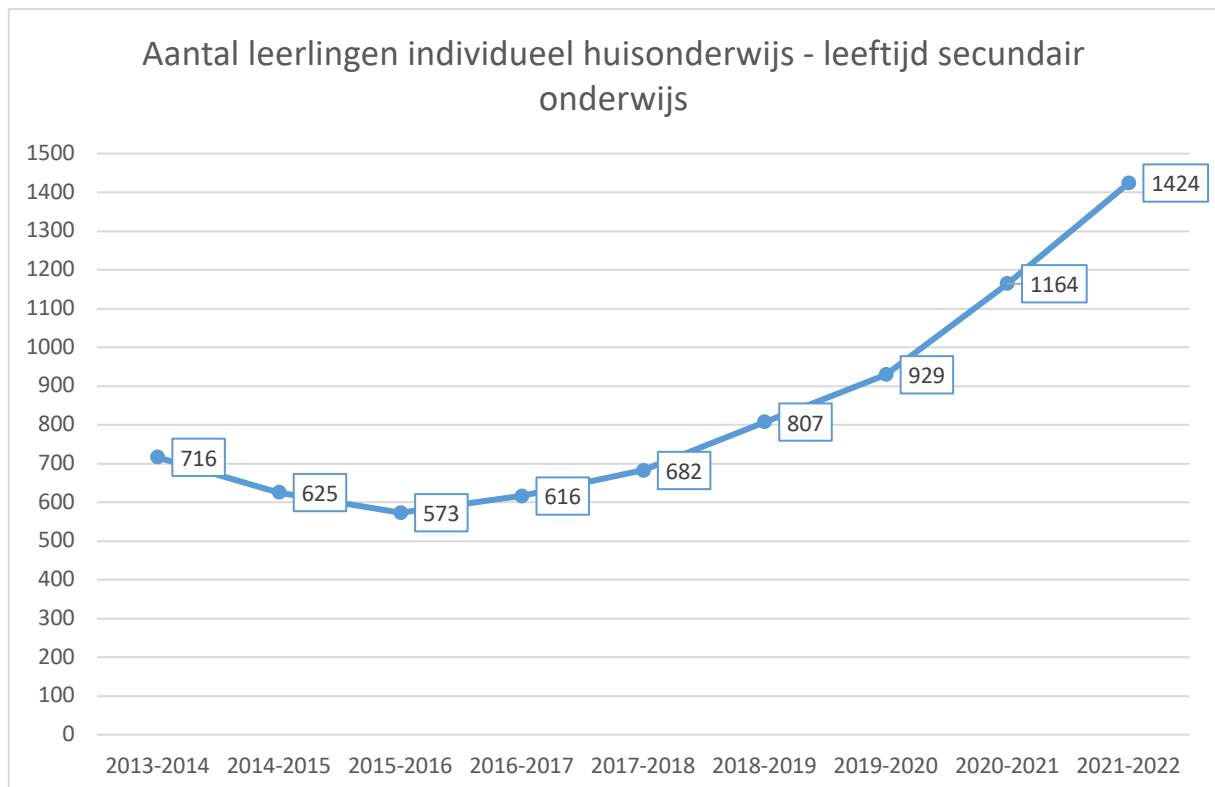
Tabel 13. Elfjarigen in collectief huisonderwijs naar gevolgd onderwijs in het daaropvolgende schooljaar. (Bron: AGODI).

	Gevolgd onderwijs in het daaropvolgende schooljaar											
	Niet teruggevonden		Gewoon lager		Buitengewoon lager		Gewoon voltijds secundair onderwijs		huisonderwijs (individueel/collectief)		Totaal	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
2016-2017	4	3%	-	-	-	-	6	5%	110	92%	120	100%
2017-2018	6	4%	1	1%	2	1%	8	6%	127	88%	144	100%
2018-2019	8	7%	1	1%	1	1%	4	3%	108	88%	122	100%
2019-2020	7	6%	1	1%	-	-	2	1%	114	92%	124	100%
2020-2021	12	9%	-	-	1	1%	3	2%	122	88%	138	100%

2 Secundair onderwijs

2.1 Individueel huisonderwijs

2.1.1 Leerlingenaantallen



Figuur 4: Evolutie van het aantal leerlingen dat individueel huisonderwijs volgt in het secundair onderwijs. (Bron: AGODI)

Tijdens het schooljaar 2017-2018 werd voor **682** leerlingen een verklaring van huisonderwijs ingediend. Dat betekende een stijging van 10,7% t.o.v. het schooljaar 2016-2017. Die stijging zet zich nog sterker door in de volgende schooljaren (respectievelijk +18,3% in het schooljaar 2018-2019, +15,1% in het schooljaar 2019-2020, +25,3% in het schooljaar 2020-2021 en +22,3% in het schooljaar 2021-2022). Voor het schooljaar 2021-2022 zijn er **1424** leerlingen die huisonderwijs volgen. Dit is het hoogste aantal sinds het schooljaar 2013-2014. De laatste twee schooljaren worden getekend door de coronapandemie waarbij sommige ouders mogelijks een andere keuze maakten voor het onderwijs van hun kind. De groep jongeren die huisonderwijs volgt, blijft echter een klein deel uitmaken van de leerplichtige jongeren. In het schooljaar 2021-2022 vertegenwoordigt het aantal leerlingen in het secundair huisonderwijs **0,32%** van het totale aantal leerplichtige jongeren in Vlaanderen. Voor het schooljaar 2017-2018 ging het nog om 0,16% van het totale aantal leerplichtige jongeren in Vlaanderen.

2.1.2 Leerlingenkenmerken

a. Leeftijd & geslacht

Het verschil tussen jongens en meisjes in huisonderwijs op secundair niveau is klein: **iets meer meisjes** zijn ingeschreven (52 – 53 %) dan jongens (47 – 48 %). De verhouding tussen jongens en meisjes blijft vrij stabiel over de afgelopen vier schooljaren.

Tabel 14: Aantal leerlingen in individueel huisonderwijs naar geslacht (secundair onderwijs). (Bron: AGODI)

	Jongens	%	Meisjes	%	Totaal
2017-2018	319	46,77%	363	53,23%	682
2018-2019	377	46,72%	430	53,28%	807
2019-2020	439	47,26%	490	52,74%	929
2020-2021	563	48,37%	601	51,63%	1164
2021-2022	687	48,24%	737	51,76%	1424

In Tabel 15 delen we de leerlingen in naar leeftijd op basis van kalenderjaren. Dat betekent dat leerlingen die in 2005 geboren zijn tijdens het schooljaar 2017-2018 tot de groep '12-jarigen' behoren, leerlingen die in 2004 geboren zijn, behoren tot de '13-jarigen' enz. Er is een verband tussen de leeftijd en het aantal jongeren dat ingeschreven is in huisonderwijs. Huisonderwijs wordt **vaker** gekozen **naarmate de leeftijd toeneemt**. De 16- en 17-jarigen vertegenwoordigen telkens meer dan 50% van alle jongeren in huisonderwijs.

Tabel 15: Aantal leerlingen in individueel huisonderwijs naar leeftijd (secundair onderwijs). (Bron: AGODI)

Leeftijd	2017-2018		2018-2019		2019-2020		2020-2021		2021-2022	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
12 jaar	47	6,9%	62	7,7%	66	7,1%	94	8,1%	135	9,5%
13 jaar	62	9,1%	55	6,8%	74	8,0%	102	8,7%	129	9,0%
14 jaar	52	7,6%	82	10,2%	77	8,3%	120	10,3%	148	10,4%
15 jaar	80	11,7%	118	14,6%	119	12,8%	149	12,8%	229	16,1%
16 jaar	162	23,8%	186	23,0%	235	25,3%	271	23,3%	328	23,0%
17 jaar	279	40,9%	304	37,7%	358	38,5%	428	36,8	455	32,0%
Totaal	682	100%	807	100%	929	100%	1164	100%	1424	100%

b. Woonplaats

Tabel 16 geeft de leerlingen in individueel huisonderwijs weer naar de provincies waar ze wonen (informatie geregistreerd op de ingediende verklaringen van huisonderwijs).

Huisonderwijs komt voor in heel Vlaanderen, maar de grootste groep vinden we terug in de provincie Antwerpen en Vlaams-Brabant. Dit geldt voor de verschillende gerapporteerde schooljaren. Zo is **Antwerpen** ieder schooljaar goed voor circa 30% van deze groep leerlingen en **Vlaams-Brabant** voor circa 20 - 25%. Opvallend is, net zoals bij het basisonderwijs, het kleine aantal in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (BHG). Dat kan, net zoals bij de resultaten in het basisonderwijs, verklaard worden door het relatief kleine aantal Nederlandstalige leerlingen in Brussel. Ouders die in Brussel wonen, hebben namelijk de keuze om een verklaring van huisonderwijs in te dienen bij de Vlaamse of de Franse Gemeenschap.

Tabel 16: Aantal leerlingen in individueel huisonderwijs naar provincie (secundair onderwijs). (Bron: AGODI)

Provincie	2017-2018		2018-2019		2019-2020		2020-2021		2021-2022	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Antwerpen	228	33,4%	264	32,7%	291	31,3%	349	30,0%	443	31,1%
West-Vlaanderen	78	11,4%	88	10,9%	93	10,0%	133	11,4%	158	11,1%
Oost-Vlaanderen	128	18,8%	144	17,8%	164	17,7%	229	19,7%	282	19,8%
Limburg	86	12,6%	88	10,9%	123	13,2%	152	13,1%	186	13,1%
BHG	14	2,1%	17	2,1%	31	3,3%	32	2,7%	24	1,7%
Vlaams-Brabant	148	21,7%	206	25,5%	227	24,4%	269	23,1%	331	23,2%
Totaal	682	100%	807	100%	929	100%	1164	100%	1424	100%

2.1.3 Schoolloopbaan

a. Huisonderwijs in het voorgaande schooljaar

Meer dan de helft van de leerlingen volgden het schooljaar daarvoor geen huisonderwijs (individueel of collectief). Dat kan erop wijzen dat in het secundair onderwijs huisonderwijs vaak als een **tijdelijke oplossing** wordt beschouwd.

Tabel 17: Aantal leerlingen in individueel huisonderwijs naar al dan niet in huisonderwijs (individueel/collectief) in het voorgaande schooljaar (secundair onderwijs). (Bron: AGODI)

	Vorig schooljaar niet in huisonderwijs	%	Vorig schooljaar al in huisonderwijs	%	Totaal
2017-2018	410	60,1%	272	39,9%	682
2018-2019	496	61,5%	311	38,5%	807
2019-2020	515	55,4%	414	44,6%	929
2020-2021	700	60,1%	464	39,9%	1164
2021-2022	842	59,1%	582	40,9%	1424

b. Inschrijving in een erkende, gefinancierde of gesubsidieerde school in het voorgaande schooljaar

Tabel 18: Nieuwe leerlingen in individueel huisonderwijs naar gevolgd onderwijs in een erkende, gefinancierde of gesubsidieerde school in het voorgaande schooljaar (secundair onderwijs). (Bron: AGODI)

Gevolgd onderwijs in het voorgaande schooljaar	2017-2018		2018-2019		2019-2020		2020-2021		2021-2022	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Geen inschrijving	54	13,2%	71	14,3%	54	10,5%	85	12,1%	55	6,5%
Gewoon lager onderwijs	29	7,1%	17	3,4%	26	5,0%	46	6,6%	75	8,9%
Buitengewoon lager onderwijs	-	-	4	0,8%	6	1,2%	8	1,1%	8	1,0%
1ste leerjaar A	11	2,7%	16	3,2%	10	1,9%	48	6,9%	39	4,6%
1ste leerjaar B	5	1,2%	3	0,6%	-	-	-	-	10	1,2%
2de leerjaar A	18	4,4%	37	7,5%	31	6,0%	65	9,3%	81	9,6%
Beroepsvoorbereidend jaar	8	2,0%	10	2,0%	11	2,1%	8	1,1%	14	1,7%
2de graad - ASO	77	18,8%	114	23,0%	108	21,0%	142	20,3%	201	23,9%
2de graad - BSO	30	7,3%	23	4,6%	34	6,6%	49	7,0%	46	5,5%
2de graad - KSO	9	2,2%	13	2,6%	25	4,9%	25	3,6%	25	3,0%
2de graad - TSO	64	15,6%	65	13,1%	71	13,8%	99	14,1%	108	12,8%
3de graad - ASO	47	11,5%	62	12,5%	65	12,6%	51	7,3%	79	9,4%
3de graad - BSO	11	2,7%	10	2,0%	8	1,6%	14	2,0%	24	2,9%

3de graad - KSO	4	1,0%	7	1,4%	7	1,4%	3	0,4%	11	1,3%
3de graad - TSO	19	4,6%	29	5,8%	33	6,4%	15	2,1%	39	4,6%
Deeltijds beroepsonderwijs	11	2,7%	5	1,0%	19	3,7%	18	2,6%	10	1,2%
Leertijd	3	0,7%	3	0,6%	2	0,4%	3	0,4%	1	0,1%
Buitengewoon sec. ond.	9	2,2%	7	1,4%	5	1,0%	20	2,9%	16	1,9%
OKAN	1	0,2%	-	-	-	-	1	0,1%	-	-
Totaal	410	100%	496	100%	515	100%	700	100%	842	100%

Van de leerlingen die het voorgaande leerjaar geen huisonderwijs volgden, gingen we na of die leerlingen ingeschreven waren in een door de Vlaamse Gemeenschap erkende, gefinancierde of gesubsidieerde school op 1 februari van het voorgaande schooljaar. Voor **6 tot 14%** van de leerlingen (afhankelijk van het schooljaar) vonden we **geen inschrijving**. Dat kan mogelijk verklaard worden doordat de leerlingen les volgden in een door de Franse of Duitstalige Gemeenschap erkende, gefinancierde of gesubsidieerde school, een internationale of Europese school of een buitenlandse school.

De meeste leerlingen die voor huisonderwijs kozen, kwamen uit **het gewoon voltijds secundair onderwijs** (respectievelijk 73,9%, 78,4%, 78,3%, 74,1% en 80,4% voor de opeenvolgende schooljaren). Hieronder wordt de verdeling weergegeven over de vier verschillende onderwijsvormen³ heen voor leerlingen uit de 2e en 3e graad van het gewoon voltijds secundair onderwijs.

Tabel 19: Percentage leerlingen in het gewoon voltijds secundair onderwijs in de 2^{de} en 3^{de} graad naar onderwijsvorm. (Bron: AGODI)

	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022
	%	%	%	%	%
ASO	47,5%	54,5%	49,3%	48,5%	52,5%
BSO	15,7%	10,2%	12,0%	15,8%	13,1%
KSO	5,0%	6,2%	9,1%	7,1%	6,8%
TSO	31,8%	29,1%	29,6%	28,6%	27,6%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%

Overeenkomstig met het erkend, gefinancierd of gesubsidieerd onderwijs volgden de leerlingen voornamelijk **algemeen secundair onderwijs**, gevolgd door technisch secundair onderwijs.

c. Problematische afwezigheden

Van de leerlingen die huisonderwijs volgden werd nagegaan of zij een spijbelproblematiek kenden in hun schoolloopbaan. We gingen na of er voor hen een melding van problematische afwezigheden werd gedaan in het schooljaar voorafgaand aan huisonderwijs. AGODI vraagt scholen mee te delen wanneer een leerling meer dan 30 halve schooldagen problematisch afwezig is. Procentueel gezien ligt het aandeel **beduidend hoger** (respectievelijk 13,5%, 13,4%, 11,7%, 7,6% en 8,8% voor de opeenvolgende schooljaren) dan het percentage problematische spijbelaars in de totale schoolbevolking⁴, dat 0,9 - 2,3% bedraagt. In het schooljaar 2019-2020 waren er in het erkend, gefinancierd of gesubsidieerd onderwijs opvallend minder leerlingen met minstens 30 halve dagen problematisch afwezigheid, namelijk 0,9%. Dat hangt waarschijnlijk samen met de coronacrisis.

³ Met de modernisering van het secundair onderwijs is het studietoelaat van de 2^{de} en 3^{de} graad van het voltijds gewoon secundair onderwijs ingericht volgens studiedomein, finaliteit en onderwijsvorm waar voorheen enkel een opdeling naar onderwijsvorm werd gemaakt. Aangezien de modernisering pas in het schooljaar 2021-2022 van kracht ging in het eerste leerjaar van de tweede graad en vanaf dan geleidelijk aan wordt uitgerold schooljaar per schooljaar, wordt in dit rapport enkel een opdeling naar onderwijsvorm gemaakt.

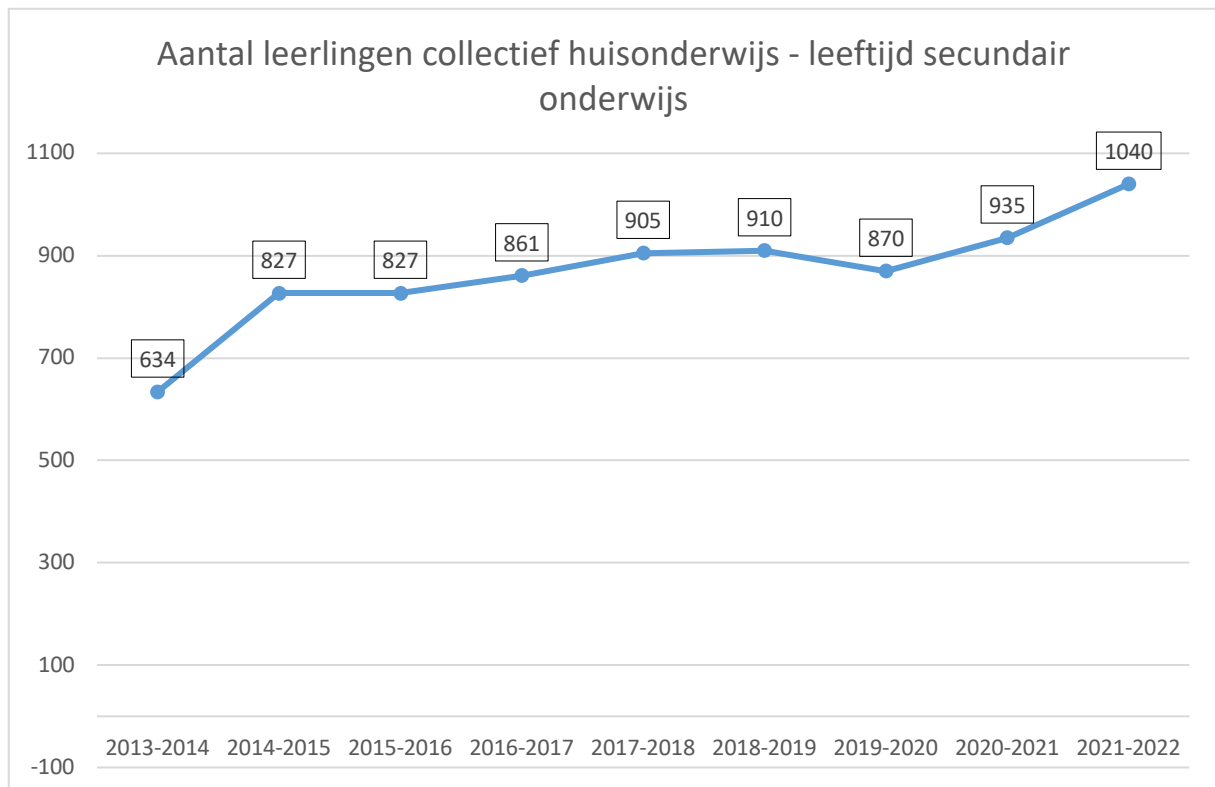
Leerlingen gingen slechts een beperkte tijd tussen maart 2020 en het einde van het schooljaar naar school waardoor er veel minder problematische afwezigheden werden geregistreerd.

Tabel 20: Percentage leerlingen met spijsbelproblematiek in het voorgaande schooljaar. (Bron: AGODI)

	Aantal leerlingen die het voorgaande schooljaar geen huisonderwijs volgden die terug te vinden zijn in het erkend, gefinancierd of gesubsidieerd onderwijs op 1 februari	Minstens 30 B-codes	%	% leerlingen met spijsbelproblematiek in het erkend, gefinancierd of gesubsidieerd onderwijs ⁴
2017-2018	356	48	13,5%	1,5%
2018-2019	425	57	13,4%	1,5%
2019-2020	461	54	11,7%	0,9%
2020-2021	615	47	7,6%	1,5%
2021-2022	787	69	8,8%	2,3%

2.2 Collectief huisonderwijs

2.2.1 Leerlingenaantallen



Figuur 5: Evolutie van het aantal leerlingen dat collectief huisonderwijs volgt in het secundair onderwijs. (Bron: AGODI)

⁴ De cijfers voor het erkend, gefinancierd of gesubsidieerd onderwijs zijn gebaseerd op het aantal leerplichtige leerlingen in het basis en secundair onderwijs op de teldatum van 1 februari van de betrokken schooljaren. Voor deze groep leerlingen werd nagegaan hoeveel leerlingen ten minste 30 halve dagen ongewettigd afwezig waren (bron: Dataloop Afwezigheden).

In tegenstelling tot individueel huisonderwijs waar een forse stijging werd vastgesteld tijdens het schooljaar 2020-2021 (+ 25,3%) en het schooljaar 2021-2022 (+ 22,3%), stijgt het aantal leerlingen dat collectief huisonderwijs volgt weliswaar ook, maar minder uitgesproken (respectievelijk +7,5% en 11,2%). De groep jongeren die collectief huisonderwijs volgt, blijft echter een klein deel uitmaken van de leerplichtige jongeren. In het schooljaar 2021-2022 vertegenwoordigt het aantal leerlingen in collectief huisonderwijs 0,23% van het totale aantal leerplichtige jongeren in Vlaanderen. Voor het schooljaar 2017-2018 ging het om 0,22% van het totale aantal leerplichtige jongeren in Vlaanderen.

2.2.2 Leerlingenkenmerken

a. Leeftijd & geslacht

De **jongens** zijn oververtegenwoordigd in collectief huisonderwijs op secundair niveau. De verhouding tussen jongens en meisjes wijzigt geleidelijk aan over de afgelopen 4 schooljaren waarbij het percentage meisjes toeneemt van 37,7% in het schooljaar 2017-2018 naar 43,4% in het schooljaar 2021-2022. De jongens zijn wel nog steeds in de meerderheid.

Tabel 21: Aantal leerlingen in collectief huisonderwijs naar geslacht (secundair onderwijs). (Bron: AGODI)

	Jongens	%	Meisjes	%	Totaal
2017-2018	564	62,3%	341	37,7%	905
2018-2019	544	59,8%	366	40,2%	910
2019-2020	513	59,0%	357	41,0%	870
2020-2021	528	56,5%	407	43,5%	935
2021-2022	589	56,6%	451	43,4%	1040

In Tabel 22 delen we de leerlingen in naar leeftijd. De jongeren in collectief huisonderwijs zijn **gelijkmatig verdeeld** over de verschillende **leeftijden**. Dit lijkt erop te wijzen dat jongeren bewust kiezen voor deze scholen vanaf de leeftijd van 12 jaar.

Tabel 22: Aantal leerlingen in collectief huisonderwijs naar leeftijd (secundair onderwijs). (Bron: AGODI)

Leeftijd	2017-2018		2018-2019		2019-2020		2020-2021		2021-2022	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
12 jaar	166	18,3%	180	19,8%	156	17,9%	176	18,8%	184	17,7%
13 jaar	164	18,1%	188	20,7%	202	23,2%	182	19,5%	201	19,3%
14 jaar	133	14,7%	121	13,3%	165	19,0%	158	16,9%	174	16,7%
15 jaar	143	15,8%	135	14,8%	143	16,4%	167	17,9%	204	19,6%
16 jaar	163	18,0%	131	14,4%	142	16,3%	130	13,9%	173	16,6%
17 jaar	136	15,0%	155	17,0%	62	7,1%	122	13,0%	104	10,0%
Totaal	905	100%	910	100%	870	100%	935	100%	1040	100%

b. Woonplaats

Tabel 23 geeft de leerlingen in collectief huisonderwijs weer naar de provincies waar ze wonen (informatie geregistreerd op de ingediende verklaringen van huisonderwijs).

Collectief huisonderwijs concentreert zich voornamelijk in de provincie **Antwerpen**. Dit geldt voor al de vijf schooljaren waarbij het aandeel leerlingen schommelt tussen 86% en 90%. Dit terwijl in

het erkend, gefinancierd of gesubsidieerd onderwijs slechts 28.1% van de leerlingen afkomstig is van de provincie Antwerpen. Gelijkaardig als voor het individueel onderwijs telt de provincie Vlaams-Brabant, weliswaar met een groot verschil t.o.v. Antwerpen, de op een na meeste leerlingen. Voor de overige provincies liggen de aantallen eerder laag. Dit hangt uiteraard sterk samen met het aanbod waarbij de Joodse gemeenschap in Antwerpen verschillende collectief huisonderwijsinitiatieven organiseert en zich daar dus sterk profileert.

Tabel 23: Aantal leerlingen in collectief huisonderwijs naar provincie (secundair onderwijs). (Bron: AGODI)

Provincie	2017-2018		2018-2019		2019-2020		2020-2021		2021-2022	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Antwerpen	777	85,9%	796	87,5%	764	87,8%	840	89,8%	894	86,0%
West-Vlaanderen	16	1,8%	8	0,9%	8	0,9%	4	0,4%	43	4,1%
Oost-Vlaanderen	27	3,0%	22	2,4%	19	2,2%	9	1,0%	23	2,2%
Limburg	26	2,9%	22	2,4%	10	1,1%	13	1,4%	11	1,1%
BHG	24	2,7%	21	2,3%	18	2,1%	15	1,6%	12	1,1%
Vlaams-Brabant	35	3,9%	41	4,5%	51	5,9%	54	5,8%	57	5,5%
Totaal	905	100%	910	100%	870	100%	935	100%	1040	100%

2.2.3 Schoolloopbaan

a. Collectief huisonderwijs in het voorgaande schooljaar

Het aantal leerlingen dat het schooljaar daarvoor al huisonderwijs volgde is hoog (tussen 70% en 83% afhankelijk van het schooljaar) en ligt beduidend hoger dan voor leerlingen in individueel huisonderwijs. Tabel 25 toont dat er een vrij gelijkmatige verdeling is van de leerlingen die in het vorige schooljaar ook al huisonderwijs volgden over de verschillende leeftijdsgroepen⁵.

Tabel 24: Aantal leerlingen in collectief huisonderwijs naar al dan niet in huisonderwijs (individueel/collectief) in het voorgaande schooljaar (secundair onderwijs). (Bron: AGODI)

	Vorig schooljaar niet in (individueel/collectief) huisonderwijs	%	Vorig schooljaar wel in (individueel/collectief) huisonderwijs	%	Totaal
2017-2018	214	23,6%	691	76,4%	905
2018-2019	184	20,2%	726	79,8%	910
2019-2020	203	23,3%	667	76,7%	870
2020-2021	155	16,6%	780	83,4%	935
2021-2022	312	30,0%	728	70,0%	1040

⁵ Uitzondering hierop zijn de 17-jarigen van het schooljaar 2019-2020 en 2021-2022 waarbij een minderheid van de leerlingen het voorgaande jaar huisonderwijs volgde.

Tabel 25: Aantal leerlingen in collectief huisonderwijs dat het voorgaande schooljaar ook huisonderwijs individueel/collectief volgde, opgedeeld naar leeftijd (secundair onderwijs). (Bron: AGODI)

Leeftijd	2017-2018		2018-2019		2019-2020		2020-2021		2021-2022	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
12 jaar	110	15,9%	129	17,8%	106	15,9%	115	14,7%	122	16,8%
13 jaar	136	19,7%	158	21,8%	176	26,4%	153	19,6%	163	22,4%
14 jaar	115	16,6%	114	15,7%	157	23,5%	142	18,2%	144	19,9%
15 jaar	118	17,1%	114	15,7%	108	16,2%	150	19,2%	140	19,8%
16 jaar	124	17,9%	105	14,5%	99	14,8%	114	14,6%	127	17,4%
17 jaar	88	12,7%	106	14,6%	21	3,1%	106	13,6%	23	3,7%
Totaal	691	100%	726	100%	667	100%	780	100%	719	100%

b. Inschrijving in een erkende, gefinancierde of gesubsidieerde school in het voorgaande schooljaar

Van de leerlingen die het voorgaande leerjaar geen huisonderwijs volgden, gingen we na of die leerlingen ingeschreven waren in een erkende, gefinancierde of gesubsidieerde school op 1 februari van het voorgaande schooljaar.

Tabel 26: Leerlingen in collectief huisonderwijs naar gevolgd onderwijs in een erkende, gefinancierde of gesubsidieerde school in het voorgaande schooljaar (secundair onderwijs). (Bron: AGODI)

Gevolgd onderwijs in het voorgaande schooljaar	2017-2018		2018-2019		2019-2020		2020-2021		2021-2022	
	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%	Aantal	%
Geen inschrijving	32	15,0%	27	14,7%	42	20,7%	26	16,8%	85	27,2%
Gewoon lager onderwijs	66	30,8%	68	37,0%	66	32,5%	76	49,0%	77	24,7%
Buitengewoon lager onderwijs	1	0,5%	4	2,2%	2	1,0%	4	2,6%	5	1,6%
1ste leerjaar A	9	4,2%	4	2,2%	2	1,0%	2	1,3%	10	3,2%
1ste leerjaar B	2	0,9%	1	0,5%	-	-	-	-	-	-
2de leerjaar A	9	4,2%	7	3,8%	11	5,4%	14	9,0%	10	3,2%
Beroepsvoorbereidend jaar	11	5,1%	2	1,1%	2	1,0%	1	0,6%	4	1,3%
2de graad - ASO	18	8,4%	20	10,9%	23	11,3%	8	5,2%	39	12,5%
2de graad - BSO	19	8,9%	12	6,5%	6	3,0%	2	1,3%	12	3,8%
2de graad - KSO	7	3,3%	3	1,6%	6	3,0%	2	1,3%	6	1,9%
2de graad - TSO	23	10,7%	15	8,2%	23	11,3%	9	5,8%	24	7,7%
3de graad - ASO	3	1,4%	5	2,7%	11	5,4%	1	0,6%	21	6,7%
3de graad - BSO	2	0,9%	3	1,6%	3	1,5%	1	0,6%	4	1,3%
3de graad - KSO	1	0,5%	-	-	3	1,5%	-	-	4	1,3%
3de graad - TSO	3	1,4%	3	1,6%	1	0,5%	1	0,6%	7	2,2%
Deeltijds beroepsonderwijs	3	1,4%	5	2,7%	1	0,5%	2	1,3%	2	0,6%
Buitengewoon sec. ond.	5	2,3%	5	2,7%	1	0,5%	6	3,9%	2	0,6%
Totaal	214	100%	184	100%	203	100%	155	100%	312	100%

Voor 15 tot 27% van de leerlingen (afhankelijk van het schooljaar) vonden we **geen inschrijving**. Dat kan mogelijk verklaard worden doordat de leerlingen les volgden in een door de Franse of Duitstalige Gemeenschap erkende, gefinancierde of gesubsidieerde school, een internationale of Europese school of een buitenlandse school.

Veel leerlingen die voor huisonderwijs kozen, kwamen uit **het gewoon voltijds secundair onderwijs** (respectievelijk 50,0%, 40,8%, 44,8%, 26,5%⁶ en 45,2% voor de opeenvolgende

⁶ Voor het schooljaar 2020-2021 zijn de meeste leerlingen afkomstig uit het gewoon lager onderwijs.

schooljaren). Hieronder wordt de verdeling weergegeven over de vier verschillende onderwijsvormen³ heen voor leerlingen uit de 2e en 3e graad.

Tabel 27: Percentage leerlingen in het gewoon voltijds secundair onderwijs in de 2^{de} en 3^{de} graad naar onderwijsvorm. (Bron: AGODI)

	2017-2018	2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022
	%	%	%	%	%
ASO	27,6%	41,0%	44,8%	37,5%	51,3%
BSO	27,6%	24,6%	11,8%	12,5%	13,7%
KSO	10,6%	4,9%	11,8%	8,3%	8,5%
TSO	34,2%	29,5%	31,6%	41,7%	26,5%
Totaal	100%	100%	100%	100%	100%

Overeenkomstig met het erkend, gefinancierd of gesubsidieerd onderwijs volgden de leerlingen afkomstig uit het voltijds gewoon secundair onderwijs voornamelijk algemeen secundair onderwijs of technisch secundair onderwijs.

Verder is ook een groot aantal leerlingen afkomstig uit het **gewoon lager onderwijs**.

c. Problematische afwezigheden

Van de leerlingen die collectief huisonderwijs volgden werd nagegaan of zij een spijbelproblematiek kenden in hun schoolloopbaan. We gingen na of er voor hen een melding van problematische afwezigheden werd gedaan in het schooljaar voorafgaand aan huisonderwijs. AGODI vraagt scholen mee te delen wanneer een leerling meer dan 30 halve schooldagen problematisch afwezig is. Procentueel gezien ligt het aandeel **hoger** dan het percentage problematische spijbelaars in de totale schoolbevolking.

Tabel 28: Percentage leerlingen met spijbelproblematiek in het voorgaande schooljaar. (Bron: AGODI)

	Aantal leerlingen die het voorgaande schooljaar geen huisonderwijs volgden die terug te vinden zijn in het erkend, gefinancierd of gesubsidieerd onderwijs op 1 februari	Minstens 30 B-codes	%	% leerlingen met spijbelproblematiek in het erkend, gefinancierd of gesubsidieerd onderwijs ⁴
2017-2018	182	17	9,3%	1,5%
2018-2019	157	12	7,6%	1,5%
2019-2020	161	10	6,2%	0,9%
2020-2021	129	3	2,3% ⁷	1,5%
2021-2022	227	13	5,7%	2,3%

⁷ Voor het schooljaar 2020-2021 ligt het percentage leerlingen met minstens 30 B-codes in het schooljaar voorafgaand aan huisonderwijs lager dan in de overige schooljaren. Dit hangt waarschijnlijk samen met het hoog aantal leerlingen dat het voorgaande schooljaar gewoon lager onderwijs volgden en het lage aantal leerlingen dat secundair onderwijs volgde (zie tabel 26) in vergelijking met de overige schooljaren. In het gewoon lager onderwijs speelt de problematiek van problematische afwezigheden immers minder (zie: <https://data-onderwijs.vlaanderen.be/documenten/bestanden/Resultaten%20problematische%20afwezigheden%202020-2021.pdf>).

Conclusie

In België geldt een leerplicht, geen schoolplicht. Leerplichtige kinderen kunnen hierdoor ook voldoen aan de leerplicht door huisonderwijs te volgen. Huisonderwijs kan georganiseerd worden in individueel verband, maar ook privéscholen vallen onder het stelsel van huisonderwijs. In dat geval spreken we van collectief huisonderwijs.

Individueel huisonderwijs

In de schooljaren 2017-2018 tot en met 2021-2022 zien we een toename in het aantal geregistreerde leerlingen in individueel huisonderwijs. Het gaat om een toename van 429 geregistreerde leerplichtige kinderen niveau basisonderwijs tijdens het schooljaar 2017-2018, naar 1.219 geregistreerde leerplichtige kinderen tijdens het schooljaar 2021-2022. Voor het niveau secundair onderwijs gaat het om een stijging van 682 geregistreerde leerplichtige jongeren tijdens het schooljaar 2017-2018 naar 1.424 geregistreerde leerplichtige jongeren tijdens het schooljaar 2021-2022.

Het schooljaar 2020-2021 wordt getekend door de coronapandemie waarbij sommige ouders mogelijk een andere keuze maakten voor het onderwijs van hun kind. Daarnaast konden in dit schooljaar voor het eerst ook vijfjarige kleuters geregistreerd worden voor huisonderwijs; dit door de verlaging van de aanvang van de leerplicht.

De groep leerlingen in individueel huisonderwijs maakt nog steeds een klein deel uit van de groep leerplichtige jongeren maar hun aandeel neemt toe. Voor de leerplichtige kinderen met leeftijd basisonderwijs betreft het een stijging van 0,10% in het schooljaar 2017-2018 naar 0,23% in het schooljaar 2021-2022. Voor de leerplichtige jongeren met leeftijd secundair onderwijs gaat het om een stijging van 0,16% in het schooljaar 2017-2018 naar 0,32% in het schooljaar 2021-2022.

Zowel in het individueel huisonderwijs niveau basisonderwijs als secundair onderwijs zijn er geen grote verschillen naar geslacht. In de leeftijd secundair onderwijs zijn er net iets meer meisjes geregistreerd dan jongens. Als we kijken naar de leeftijd van de geregistreerde kinderen en jongeren, merken we bij de leeftijd basisonderwijs een sterkere vertegenwoordiging van de jongste kinderen (5- tot 8-jarigen) en bij de leeftijd secundair onderwijs eerder van de oudere leerlingen (16- en 17-jarigen).

Individueel huisonderwijs komt voor in heel Vlaanderen en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. De grootste groep leerlingen zien we in de provincies Antwerpen, gevolgd door Vlaams-Brabant en Oost-Vlaanderen.

Een meerderheid van de leerlingen in individueel huisonderwijs niveau basisonderwijs volgde het jaar voordien ook huisonderwijs (53% à 65% afhankelijk van het beschouwde schooljaar). Een groot aandeel van de 11-jarigen in individueel huisonderwijs kiezen het schooljaar nadien opnieuw voor huisonderwijs. Dit doet vermoeden dat de keuze voor huisonderwijs voor veel kinderen geen tijdelijke oplossing is. Voor het niveau secundair onderwijs volgde een minderheid (ongeveer 40%) het schooljaar voordien ook huisonderwijs; wat erop wijst dat het hier wel vaker om een tijdelijke oplossing gaat.

De meeste leerlingen in individueel huisonderwijs niveau basisonderwijs die het voorgaande schooljaar geen huisonderwijs volgden, komen uit het gewoon lager basisonderwijs. De meeste leerlingen in individueel huisonderwijs niveau secundair die het voorgaande schooljaar geen huisonderwijs volgden, komen uit het gewoon voltijds secundair onderwijs; het merendeel uit de onderwijsvorm ASO.

Van de leerlingen niveau secundair onderwijs die het voorgaande schooljaar geen huisonderwijs volgden, is ook nagegaan of er in dat voorgaande jaar sprake was van problematische

afwezigheden. Dit aandeel ligt beduidend hoger dan het percentage in de totale schoolbevolking van het secundair onderwijs (tussen 7,9% en 13,5% versus 0,9 tot 2,3%). In het schooljaar 2019-2020 waren er in het erkend, gefinancierd of gesubsidieerd onderwijs opvallend minder leerlingen met minstens 30 halve dagen problematisch afwezigheid, namelijk 0,9%. Door de coronamaatregelen gingen de leerlingen slechts een beperkte tijd tussen maart 2020 en het einde van het schooljaar naar school waardoor er veel minder problematische afwezigheden geregistreerd werden.

Collectief huisonderwijs

Tijdens de schooljaren 2017-2018 tot en met 2021-2022 blijft het aantal geregistreerde leerlingen in collectief huisonderwijs redelijk stabiel. Het gaat om 871 geregistreerde leerplichtige kinderen niveau basisonderwijs tijdens het schooljaar 2017-2018 en 1.053 leerplichtige kinderen tijdens het schooljaar 2021-2022. Voor het niveau secundair onderwijs gaat het om 905 geregistreerde leerplichtige jongeren tijdens het schooljaar 2017-2018 en 1.040 leerplichtige jongeren tijdens het schooljaar 2021-2022. Net als voor individueel huisonderwijs konden in het schooljaar 2020-2021 voor het eerst ook vijfjarige kleuters geregistreerd worden voor collectief huisonderwijs door de verlaging van de aanvang van de leerplicht.

Ook de groep kinderen in collectief huisonderwijs blijft slechts een klein deel uitmaken van de leerplichtige jongeren; 0,20% van het totale aantal leerplichtige kinderen met leeftijd basisonderwijs en 0,20% à 0,23% van het totale aantal leerplichtige jongeren met leeftijd secundair onderwijs.

In het collectief huisonderwijs registreren we meer jongens dan meisjes; zowel in het basisonderwijs als in het secundair onderwijs. Naar leeftijd merken we geen opvallende verschillen.

Ook collectief huisonderwijs komt in heel Vlaanderen en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voor. De grootste groep leerlingen zien we in de provincie Antwerpen. Dit hangt samen met een groter aanbod aan collectieve huisonderwijsinitiatieven in deze regio.

In de schooljaren 2017-2018 tot en met 2021-2022 volgde (afhankelijk van het schooljaar) 84% à 93% van de leerlingen in collectief huisonderwijs niveau basisonderwijs het schooljaar voordien ook huisonderwijs. Bijna iedereen van de 11-jarigen volgde het schooljaar nadien opnieuw huisonderwijs (88% à 92% afhankelijk van het schooljaar). Voor het niveau secundair onderwijs volgde 70% à 83% (afhankelijk van het schooljaar) in het vorige schooljaar ook al huisonderwijs. Deze percentages liggen beduidend hoger dan voor leerlingen in individueel huisonderwijs. Dit doet vermoeden dat de keuze voor collectief huisonderwijs vaak voor een langere periode is.

Glossarium

A-stroom: Leerlingen die in het secundair onderwijs in het eerste en tweede leerjaar A van de 1e graad zitten.

B-stroom: Leerlingen die in het secundair onderwijs in het eerste leerjaar B en het beroepsvoorbereidend leerjaar van de 1e graad zitten.

Collectief huisonderwijs: Huisonderwijs in een organisatie of instelling die al dan niet gebaseerd is op een zekere rechtsvorm.

Individueel huisonderwijs: Huisonderwijs dat individueel gegeven wordt.

Leerplichtcontrole: Controle uitgevoerd door het Agentschap voor Onderwijsdiensten, waarbij wordt nagegaan of alle leerplichtige kinderen, die in het Vlaams Gewest wonen, ook daadwerkelijk aan de leerplicht voldoen. In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wordt de leerplicht gecontroleerd door een gemeenschappelijke cel, bestaande uit ambtenaren van de Vlaamse en Franse Gemeenschap.

Onderwijsniveau: Indeling van het leerplichtonderwijs in kleuteronderwijs, lager onderwijs en secundair onderwijs.

Onderwijsvormen (opdeling in de 2e, 3e en 4e graad secundair onderwijs): Het algemeen secundair onderwijs (ASO), het beroepssecundair onderwijs (BSO), het kunstsecundair onderwijs (KSO) en het technisch secundair onderwijs (TSO).

Onthaalonderwijs voor anderstalige nieuwkomers in het secundair onderwijs (OKAN): Dit onderwijs richt zich tot jongeren van niet-Belgische of niet-Nederlandse nationaliteit die nieuw binnenkomen in ons land en het Nederlands onvoldoende beheersen. Via dit onderwijs wil men hen opvangen, hen zo snel mogelijk Nederlands leren en hen integreren in de onderwijsvorm en studierichting die het nauwst aansluit bij hun individuele capaciteiten. Het onthaalonderwijs bevat daarom eerst een onthaaljaar, waarbij de leerling gedurende een schooljaar intensief Nederlands (minimum 28u/week) krijgt. Na het onthaaljaar worden deze leerlingen verder ondersteund, begeleid en opgevolgd.

Problematische afwezigheid: Een afwezigheid waarvoor ofwel geen, ofwel laattijdig een geldige verantwoording (medisch attest, briefje ouders ...) werd ingediend. Dat wordt in het aanwezigheidsregister geregistreerd met een code B.

Voltijds secundair onderwijs: Het onderwijs dat aan regelmatige leerlingen wordt verstrekt gedurende veertig weken per jaar naar rata van ten minste 28-wekelijkse lessen en rekening houdend met het maximumaantal wekelijkse lessen vastgesteld in artikel 2 van het koninklijk besluit nr. 2 van 21 augustus 1978 tot vaststelling van het maximumaantal lestijden per week in het voltijds secundair onderwijs.

Deeltijds beroepssecundair onderwijs (dbso): Het gaat om een combinatie van leren en werken. De leerling krijgt 2 dagen per week les in een centrum voor deeltijds onderwijs (CDO). Dat is het gedeelte leren. Het gedeelte werkplekleren bestaat uit een aanloopcomponent of een arbeidsdeelname.

- aanloopcomponent: voor wie bereid is om te werken, maar daar nog verder attitudes en vaardigheden voor moet ontwikkelen

- arbeidsdeelname kan verschillende vormen aannemen: tewerkstelling met een overeenkomst alternerende opleiding of een deeltijdse arbeidsovereenkomst, sportgerelateerde opleiding deeltijds onderwijs, vrijwilligerswerk, ...

Leertijd: De opleiding, vermeld in artikel 2, 15°, van het decreet van 7 mei 2004 tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap "Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding". Het gaat om een combinatie van leren en werken. De leerling volgt les op een Syntra-campus. Dat is een centrum voor vorming van zelfstandigen en kleine en middelgrote ondernemingen. Naast de lescomponent is de leerling ook tewerkgesteld met een overeenkomst alternerende opleiding of met een deeltijdse arbeidsovereenkomst.

